

Verksamhetsplan 2024- 2026

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	2
1.1 Grunduppdraget.....	2
1.2 Ägarstyrning/upsikt.....	2
1.3 Inriktning för planperioden	2
2 Målområden.....	4
2.1 Målområde 1: Ett attraktivt Västernorrland med hållbar utveckling	4
2.2 Målområde 2: Region Västernorrland utvecklar arbetet för en god, jämlik och nära vård	5
2.3 Målområde 3: Vi skapar mervärde för befolkningen genom vår verksamhet	8
3 Ekonomi	10
3.1 Ekonomiska mål	10
3.2 Ekonomiska ramar	11
4 Konsekvenser och riskbedömning	12

1 Inledning

Nämndens/styrelsens verksamhetsplan bygger på regionfullmäktiges preliminära Regionplan 2024–2026, med dess långsiktiga målsättningar och mål. Verksamhetsplanen upprättas för tre år, det vill säga med samma tidshorisont som Regionplanen (aktuell planperiod).

Nämndens/styrelsens mål utgår i första hand från regionplanens fastställda långsiktiga målområden (10 år och framåt) för Region Västernorrland. Till respektive målområde i regionplanen finns specifika mål (3 års sikt) angivna, därtill även ekonomiska mål. Målnivåer anges på tre års sikt respektive för kommande planeringsår (1 år).

Verksamhetsplanen följs löpande upp i form av delårs- och årsrapport samt genom uppföljning från förvaltningarna på månadsbasis.

1.1 Grunduppdraget

Målstyrning innebär styrning genom vision, långsiktig inriktning, mål och övriga prioriteringar för utvecklingsarbetet samt uppföljning av resultat och effekt. Mål sätts på olika organisatoriska nivåer, vilka i sin tur ska ge tydlig riktning/ambition vidare i organisationen om vad som ska åstadkommas.

Målstyrningskedjan för Hälso- och sjukvårdsnämnden uttrycks genom de ambitioner (målområden, mål, indikatorer med målvärden) som anges i regionplan och i denna verksamhetsplan, som inom hälso- och sjukvården omsätts till genomförande av aktiviteter. Uppföljning sker genom avstämning/rapportering av aktiviteter, indikatorer och mål.

1.2 Ägarstyrning/upsikt

Följande juridisk person är Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarig nämnd för.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

1.3 Inriktning för planperioden

Region Västernorrlands vision ”Liv, hälsa och hållbar utveckling” är utgångspunkt för arbetet med målstyrningen. Med grund i visionen har regionfullmäktige beslutat om långsiktiga strategiska målområden samt prioriteringar och mål.

Morgondagens behov av välfärd ställer nya krav. Hälso- och sjukvårdssystemet står inför en stor förändring där regionens och kommunens primära vård kommer vara basen. Hälso- och sjukvården utsätts för ett högt förändringstryck med krav på förbättrad omställningsförmåga.

Den med kommunerna gemensamma målbilden för god och nära vård utgör ramarna för den fortsatta utvecklingen av länets hälso- och sjukvård. Viktiga delar är bland annat en personcentrerad och sammanhållen vård för individen och att verksamheterna drivs effektivt. Strävan efter en hälso- och sjukvård som kan möta patienternas behov genom Nära Vård pågår.

Behov, bemanning och ekonomi behöver vara utgångspunkten i såväl planering som i uppföljning under kommande planperiod.

Den nära vården ges i tandvård, primärvård, specialistvård och kommunal vård- och omsorg som behöver samarbeta med varandra och med patienten utifrån individuella behov. Tillgänglighet och kontinuitet för patienten är viktiga delar. Målet ska vara att uppnå en anpassad och sammanhållen vård, som ur patientens perspektiv utgör en helhet.

Region Västernorrland ska tillsammans med medborgarna bidra till en god hälsa och en bra livsmiljö. Regionen ska erbjuda en trygg, jämlik, nära och god hälso- och sjukvård, och även vara redo för att hantera förändringar i omvärlden. För att på bästa sätt ta tillvara organisationernas samlade resurser och möta framtidens behov behövs utökade, fördjupade samarbeten och väl genomtänkta strategier och arbetssätt.

Folkhälsoarbete och personcentrering blir allt viktigare, liksom patienternas möjligheter till att själv påverka sin hälsa. Arbetet för en god och jämlik hälsa ska därför utgå ifrån att individen ges förutsättningar för delaktighet och egenvård. Patientens egen kunskap och förmåga ska tas till vara.

Det är viktigt att patientsäkerhetsarbetet ses som en självklar del av vardagen, att det i organisationen finns ett tillåtande, öppet och integrerat risktänkande samt att det bedrivs ett proaktivt arbete för att leverera en god och säker vård med hög kvalitet.

Hälso- och sjukvården strävar efter att vara en attraktiv arbetsplats som mer ändamålsenligt använder medarbetarnas kompetens. Chefernas förutsättningar och möjligheter att leda sina verksamheter ska förbättras och utveckling ske för att förbättra situationen för medarbetarna. Nya sätt att ge vård ges möjlighet att växa fram och med stöd av kompetens- och uppdragsväxling kan arbetsuppgifter omfördelas och anpassas.

En tydlig, verksamhetsanpassad och tillitsbaserad styrning präglar verksamheten och ska bidra till god och likvärdig kvalitet inom Region Västernorrland utifrån tilldelad ekonomi. Att fokusera på invånarnas förutsättningar och behov kommer att bli allt mer avgörande för att möta framtida behov inom länet. Invånarna och medarbetarna ska bjudas in till dialog för nytänkande, innovation och utveckling.

2 Målområden

2.1 Målområde 1: Ett attraktivt Västernorrland med hållbar utveckling

2.1.1 Mål: Vi agerar som en sammanhållande kraft för en hållbar samhällsutveckling

De samhällsutmaningar som länet står inför är komplexa och ingen enskild aktör har möjlighet att lösa dem. Men samhällsförändringarna för även med sig möjligheter. Inom länet planeras det för nya etableringar i direkta företags- och verksamhetsetableringar. Samverkan mellan en bredd av aktörer med olika kompetens och inflytande är en förutsättning för att ta till vara dessa möjligheter.

Samverkan kräver långsiktighet och strategisk planering hos aktörer på olika nivåer med förmåga att samordna, bidra med kunskap och göra prioriteringar på kort och lång sikt. Hur hälso- och sjukvården skapar förutsättningar för detta behöver utkristalliseras under inledande planperiod. Hälso- och sjukvården behöver skapa beredskap för det okända men i möjligaste hantera frågan inom ramen av ordinarie strukturer.

2.1.2 Mål: Vi främjar förutsättningarna för god och jämlik folkhälsa i Västernorrland

Indikator - kvantitativ	Utfall 2021	Utfall 2022	Målnivå 2024	Målnivå 2026
Andel kariesfria 6-åringar	75 %	73 %	Positiv utveckling (ökade värden) över tid	Positiv utveckling (ökade värden) över tid
Självskattad hälsa - Ungdom (åk 1 gymnasiet) - flickor	70 %	62 %	Andelen som uppger att de har god/mycket god självskattad hälsa ska öka, skillnader mellan olika grupper ska minska.	Andelen som uppger att de har god/mycket god självskattad hälsa ska öka, skillnader mellan olika grupper ska minska.
Självskattad hälsa - Ungdom (åk 1 gymnasiet) - pojkar	86 %	83 %		
Självskattad hälsa - Vuxna (40, 50, 60 år) - kvinnor	67 %	65 %	Andelen som uppger att de har god/mycket god självskattad hälsa ska öka, skillnader mellan olika grupper ska minska.	Andelen som uppger att de har god/mycket god självskattad hälsa ska öka, skillnader mellan olika grupper ska minska.
Självskattad hälsa - Vuxna (40, 50, 60 år) - män	70 %	70 %		

Det behövs ett ökat fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser i hälso- och sjukvården. Folkhälsoarbete och personcentrering blir allt viktigare, liksom patienternas möjligheter till att själv påverka sin hälsa. Arbetet för en god och jämlik hälsa ska därför utgå ifrån att individen ges förutsättningar för delaktighet och egenvård.

Region Västernorrland arbetar för en fördjupad samverkan inom länet. Genom HälSam som är den politiska samverkansorganisationen för hälso- och sjukvård och socialtjänst har vi strukturer för att möta de nya utmaningarna och skapa förutsättningar för bredare samverkan i enlighet med ambitionerna i utvecklingen av God och nära vård.

2.2 Målområde 2: Region Västernorrland utvecklar arbetet för en god, jämlik och nära vård

2.2.1 Mål: Vi erbjuder vård som utgår från individens behov och är tillgänglig

Indikator - kvantitativ	Utfall 2021	Utfall 2022	Målnivå 2024	Målnivå 2026
Förtroendet för hälso- och sjukvården som helhet, Västernorrland	60 %	46 %	60 %	65 %
Kontinuitetsindex för patienter med kronisk sjukdom (läkare)	0,29 (feb-22)	0,28 (feb-22)	0,55	-
Andel undvikbar slutenvård hos personer med kroniska tillstånd	6.9 %	6.9 %	6.5 %	6.0 %
Medicinsk bedömning inom tre dagar i primärvård, läkare	78 %	79 %	Motsvara rikets genomsnitt	Långsiktig målnivå är att uppfylla vårdgarantin fullt ut
Vårdtillfällen med påverkbar slutenvård i urval av diagnoser – 65 år och äldre	5 150	5 098	Motsvara riket	Motsvara riket

Region Västernorrland arbetar för att utveckla en god och nära vård som utgår från ett patientperspektiv samt olika gruppers behov. Omställningen innebär att en större del av vården gällande exempelvis behov som ofta förekommer bland befolkningen, ska ges så nära patienterna som möjligt och med en förebyggande ansats.

Primärvård är det naturliga navet för dessa patientgrupper. Samspelet mellan primärvården, kommunerna, den sjukhusbundna vården och civilsamhället är avgörande för patientens upplevelse av närhet och kontinuitet. Den stora potentialen i omställningen är att kunna erbjuda och utföra prevention och vård på ett anpassat sätt utifrån den enskilda patientens behov och utifrån möjligheterna att erbjuda vården på olika platser. Förändringarna ska ge individen möjlighet till ökad självständighet och till medskapande i sin egen vård. För att skapa goda förutsättningar för hög tillgänglighet och en sammanhållen vård krävs ett utvecklat internt samarbete och samskapande mellan den sjukhusdrivna vården och primärvården med fokus på ett hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Även samarbetet med skola, socialtjänst, kommunal hälso- och sjukvård samt privata utförare är avgörande för att kunna möta behoven på rätt vårdnivå. Samarbetet behöver kunna anpassas efter de olika behov och möjligheter som finns i de olika kommunerna. Det första och det långsiktiga omhändertagandet av personer med kroniska sjukdomar sker i stor utsträckning i den nära vården. Den ”nära vården” blir också alltmer specialiserad, vilket i sin tur ställer nya krav på kompetens.

För att skapa bredare beslutsunderlag och som ett komplement till vår representativa demokrati ska medborgarföreträdarna ges möjlighet till ett ökat deltagande och inflytande under planperioden. Stävan är att föra dialog med medborgarna så tidigt som möjligt i beslutsprocessen.

Patientens upplevelse är central för begreppet ”närhet” och består av flera dimensioner, som geografisk närhet till vården, närhet i form av tillgänglighet, kontinuitet, trygghet och samordning – vilket kan bidra till en ökad trygghet och tillit hos individen. En hög tillgänglighet till hälso- och sjukvård och tandvård är en förutsättning för att kunna möta befolkningens behov och en viktig nyckel till en god och jämlik hälsa bland invånarna. Tillgänglighet är därför ett fortsatt viktigt fokusområde inom både hälso- och sjukvården samt i tandvård.

Förebyggande aktiviteter och tjänster kring olika former av trygghets- och säkerhetsfunktioner samt vård, egenvård och livsstilsförändringar är exempel på åtgärder som inkluderar fler aktörer utöver traditionella organisationer. Hälso- och sjukvårdsnämnden fortsätter att utveckla en utmaningsdriven och bred samverkan tillsammans med civilsamhället kring komplexa samhällsutmaningar

Det behöver ges bättre förutsättningar för egenvård, där patientens egen kunskap och förmåga tas till vara. Den nära vården ges i tandvård, primärvård, specialistvård och kommunal vård- och omsorg. För detta behövs samarbete med varandra och med patienten utifrån individuella behov. Ett större utbud av digitala tjänster ska kunna ge stöd att förebygga ohälsa och öka patienters möjligheter till egenvård.

Under planperioden behöver fokus ligga på fortsatt utvecklad samverkan och samarbete samt fortsatt implementering/integrering av digitala lösningar.

2.2.2 Mål: Vi bedriver kunskapsbaserad, trygg och säker hälso- och sjukvård samt tandvård

Indikator - kvalitativ
Implementering av nationella personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp sker i Regionen
Utveckling sker i förhållande till Region Västernorrlands handlingsplan för ökad patientsäkerhet

Hälso- och sjukvården ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet och utformas för att möta den enskilda individens behov på bästa möjliga sätt. Utgångspunkten är att bästa möjliga kunskap används vid varje möte mellan vårdpersonal och patient. Arbetet med etablering av

regionernas gemensamma nationella system för kunskapsstyrning fortgår och kvarstår som ett viktigt fokusområde i hälso- och sjukvården kommande år.

Det systematiska arbetet med kunskapsstyrning syftar till en mer kunskapsbaserad och jämlik vård, vilket kräver en god följsamhet till nationella riktlinjer, personcentrerade vårdförlopp samt andra beslutsstöd och rekommendationer i hälso- och sjukvården. Kunskapsstyrningen ska även bidra till förändrade arbetssätt för utveckling av personcentrerad och nära vård och omsorg. För att kunna ha ett lärande och stödjande system på alla nivåer ska stöd och strukturer som underlättar för verksamheternas uppföljning och analys finnas.

Den nationella visionen ”God och säker vård – överallt och alltid” och det nationella målet ”ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada”, har fyra grundläggande förutsättningar identifierats i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet. För att säkerställa en hög patientsäkerhet behöver ytterligare insatser göras i regionens systematiska patientsäkerhetsarbete. Hälso- och sjukvårdsnämndens beslutade handlingsplan för ökad patientsäkerhet är central i nämndens styrning för en ökad patientsäkerhet. Det är viktigt att patientsäkerhetsarbetet ses som en självklar del av vardagen, att det i organisationen finns ett tillåtande, öppet och integrerat risktänkande samt att det bedrivs ett proaktivt arbete för att leverera en god och säker vård med hög kvalitet.

Arbetsmiljö och patientsäkerhet är nära sammankopplade och har en ömsesidig påverkan, arbetsmiljön är med andra ord även viktig för patientsäkerheten. Handlingsplanen kommer under den kommande perioden fokusera på förutsättningsskapande aktiviteter. För att under nästa period kunna fokusera på prioriterade fokusområden som tar avstamp i verksamheternas ägarskap. En utvecklad säkerhetskultur ska genomsyra arbetet med patientsäkerhet, från ledning och styrning till bemötande och handling. Arbetsmiljö och patientsäkerhet är nära sammankopplade och har en ömsesidig påverkan, arbetsmiljön är med andra ord viktig också för patientsäkerheten. Uppföljning av handlingsplanen sker enligt särskild tidplan till nämnden.

2.3 Målområde 3: Vi skapar mervärde för befolkningen genom vår verksamhet

2.3.1 Mål: Vi erbjuder attraktiva arbetsplatser för medarbetare och chefer

Indikator - kvantitativ	Utfall 2021	Utfall 2022	Målnivå 2024	Målnivå 2026
HME Totalindex (Hållbart medarbetarengagemang)	77	77	Högre än föregående år	Högre än föregående år
Andel kostnad inhyrd personal i relation till egna personalkostnader	11.1 %	11.6 %	15.0 %	14.0 %
HSE (Hållbart säkerhetsengagemang)	75	75	Högre än föregående år	Högre än föregående år
Kostnad per DRG-poäng (somatisk vård)	79 812	78 024	Produktivitetsutveckling som lägst 2 % per år	Produktivitetsutveckling som lägst 2 % per år
Strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad	28 783	32 174	32 817	34 142

Region Västernorrlands verksamheter ska bedrivas på ett hållbart sätt. Ett hållbart medarbetarskap är en central fråga för nämnden och innebär att medarbetarna ges förutsättningar till en god arbetsmiljö där man känner arbetsglädje, är delaktig i arbetet, har goda och attraktiva arbetsvillkor samt ges möjlighet till och tar ansvar i sin medarbetarroll.

Under kommande år behöver regionen verka för att säkerställa kontinuerliga insatser för att förbättra förutsättningarna för kompetensförsörjningen i glesbygd och i utsatta områden. Anpassningar behövs utifrån lokala förutsättningar. För att klara omställningen till nära vård och de utmaningar som finns i dessa områden, behöver bland annat ersättningssystemet för primärvården ta hänsyn till svårigheten att kompetensförsörja. Glesbygdsersättningen ska därför ses över för att bättre stödja de områden som har svårigheter att konkurrera.

En kvalitativ verksamhet bygger på att medarbetarna har den rätta kompetensen för uppdragen. Region Västernorrland behöver fortsätta att erbjuda utvecklings- och karriärmöjligheter samt en lärande miljö med möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling och möjlighet till forskning.

En ambition som särskilt rör hälso- och sjukvården liksom tandvården, är att i största möjliga mån ha medarbetare som är anställda av Region Västernorrland. Samarbetet med samtliga Sveriges regioner, men kanske framförallt inom norra sjukvårdsregionen, ska fortsätta att utvecklas för att minska beroendet av inhyrd personal. Regionen är med i den samordnade upphandlingen av hyrpersonal och kommer gå över till det nationella avtalet för läkare och sjuksköterskor när det är klart. Syftet med upphandlingen är att minska kostnaderna och beroendet av hyrpersonal. På sikt är målet en ökad trygghet och kontinuitet för patienterna och en mer långsiktigt stabil bemanning i vården. En stabil och varaktig bemanning skapar förutsättningar för en god arbetsmiljö och ett långsiktigt utvecklingsarbete där alla är med och bidrar till ökad kvalitet.

2.3.2 Mål: Vi främjar samarbete, innovation och utveckling

Indikator - kvantitativ	Utfall 2021	Utfall 2022	Målnivå 2024	Målnivå 2026
HME Delindex - Styrning (Hållbart medarbetarengagemang)	72	72	Högre än föregående år	Högre än föregående år
HME Delindex - Ledarskap (Hållbart medarbetarengagemang)	81	81	Högre än föregående år	Högre än föregående år

Indikator - kvalitativ

Arbete sker i enlighet med nämndens ansvarsområden utifrån Hållbarhetsplan

Digitaliseringen möjliggör utveckling av nya arbetssätt och nya alternativa sätt för möten mellan vården och patienten. Systematiskt förbättrings- och kvalitetsarbete är en naturlig del i hälso- och sjukvårdens verksamheters dagliga arbete. Viktiga förutsättningar för kvalitet och hållbarhet i processerna är att organisationen har en god omställningsförmåga i interna flöden och arbetssätt och att samverkan och samarbete utgör naturliga inslag.

Hälso- och sjukvården ska främja en hållbar utveckling, det vill säga utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov, ur ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv. Hälsofrämjande och förebyggande insatser ger, förutom en positiv påverkan på människors hälsa, även effekter på samhällsekonomi, miljö och klimat, trygghet och social sammanhållning.

Regionens hållbarhetsplan utgör ett stöd för att möta upp de tre dimensionerna av hållbar utveckling så att organisationens insatser ligger i linje med Agenda 2030. I hållbarhetsplan har de globala målen omformats till fyra övergripande mål för Region Västernorrland 2020-2024: Vi ökar kunskapen om hållbarhet, Vi arbetar för att varje människa ska må bra, Vi använder jordens resurser klokt samt Vi begränsar klimatpåverkan. Stödverksamheterna hjälper Hälso- och sjukvården i detta arbete.

3 Ekonomi

Grunden för verksamheten inom Region Västernorrland är det som i kommunallagen benämns ”God ekonomisk hushållning”. Detta innebär att det ur ett finansiellt perspektiv krävs att Region Västernorrland har kostnadseffektiva verksamheter som hushåller med tillgängliga resurser samt har en god framförhållning i ekonomin.

Region Västernorrlands finansiella mål är en ekonomi i balans över tid. Den långsiktiga ambitionen är att klara generationsfrågan i finansieringen av dagens verksamhet fullt ut och återställa det egna kapitalet på 15–20 års sikt (inklusive ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998). För detta krävs en resultatnivå på cirka 180 miljoner kronor motsvarande i snitt kring två procent av intäkter från skatter och generella statsbidrag. Detta innebär att dagens generation ska bära de kostnader för service som den beslutar och konsumerar.

Hälso- och sjukvårdsnämnden tar ansvar att arbeta med att upprätthålla en "God ekonomisk hushållning" genom att ur ett finansiellt perspektiv ge uppdrag till Hälso- och sjukvårdsförvaltningen att bedriva kostnadseffektiva verksamheter som optimeras och prioriteras utifrån tillgängliga resurser.

3.1 Ekonomiska mål

Region Västernorrlands övergripande finansiella mål är en ekonomi i balans över tid, vilket innebär att varje nämnd ska hålla givna ekonomiska ramar samt arbeta för kostnadseffektivitet.

Utgångspunkten inför budget 2024 är att det samlade resultatet visar på ett underskott på ca - 600 miljoner kronor (mnkr). En handlingsplan är upprättat för planperioden 2024-2026 se tabell nedan. Det ekonomiska målet för planperioden 2024–2026 är att ekonomin är i balans vid utgången av 2026.

Hälso- och sjukvårdsnämndens inriktning är att beslut fattas på underlag med finansiering och konsekvensbeskrivning. Arbete med resursoptimering kommer fortsätta under 2024 inom hälso- och sjukvården.

I en fördjupad analys där region Västernorrland jämförs med ett antal regioner och rikssnittet går det att utläsa att Regionen inom en vald indikator med benämningen "strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad per invånare i löpande priser" har ett förbättrings utrymme i budget 2025-2026. Måttet anger kostnadsnivån för hälso- och sjukvård och tar sedan hänsyn till kostnadspåverkande faktorer som regionen inte kan påverka bland annat befolkningens ålderssammansättning, sjukdomsförekomst med mera. Målvärdet för 2024 är 32 817 kr/invånare och målvärdet för 2026 är 34 142 kr /invånare.

Verksamheterna behöver drivas effektivt, vilket innebär att fokus också behöver riktas mot produktiviteten i hälso- och sjukvård. Arbete med resursoptimering samt produktions- och kapacitetsplanering ska bidra till förbättrad tillgänglighet, till jämlik vård genom minskade köer och väntetider samt en ökad kostnadseffektivitet i verksamheterna. Enligt Regionplanen skall kostnaden per DRG-poäng vid planperiodens slut (2026) uppgå till högst 7,5 procent över

snittet i riket för jämförbara sjukhus, innebärande en effektivisering med 270 - 300 miljoner kronor.

Budgeten för den somatiska vården det vill säga länssjukvårdsområde somatik, närsjukvårdsområde söder, väster och norr är svår att balansera inom planperioden 2024 - 2026. För att ge verksamheterna förutsättningar att genomföra sina kostnadsreduceringar i en rimlig takt får dessa fyra områden budgeteras med ett sammanlagt underskott med 70 miljoner kronor för år 2024. Fördelningen mellan dessa områden görs av hälso- och sjukvårdsnämnden i anslutning till fastställande av detaljbudgeten i december månad år 2023.

3.2 Ekonomiska ramar

Ramområde	Ram 2023	Ram 2024	Ram 2025	Ram 2026
Ekonomisk ram, HSN	6 319	6 635	6 859	6 959
Utgångspunkt/Resultat	-628	-600	-449	-273
Åtgärder i handlingsplan	0	151	176	273
Resultat efter åtgärder	-628	-449	-273	0
Tillåtet underskott	-150	-70	0	0
Resultat	-478	-379	-273	0

Ovan tabell redovisar preliminära ramar för Hälso- och sjukvårdsnämnden under planperioden 2024–2026. Belopp redovisar i miljoner kronor, mnkr.

Förslaget till ekonomiska ramar redovisas i tabell ovan och utgör preliminära ekonomiska planeringsförutsättningar i arbetet med verksamhetsplaneringen i nämnden och dess områden/verksamheter. Slutligt beslut av budget 2024 och plan 2025-2026 fattas av Hälso- och sjukvårdsnämnden i december efter att Regionfullmäktige beslutar i november.

Åtgärderna i Hälso- och sjukvårdsnämndens handlingsplan 2024 är:

Beslut att ersättningar utöver avtal begränsas till sommarmånaderna	+ 60 mnkr
Lägre budget för resor och utbildning	+ 13 mnkr
Åtgärder för att kunna minska beroendet av inhyrd personal	+ 58 mnkr
Smartare inköp enligt RVN plan "effektivare administration"	+ 20 mnkr
SUMMA Åtgärder	+ 151 mnkr

Hälso- och sjukvårdsnämnden begär en månadsvis uppföljning av förvaltningen under 2024, som visar det ekonomiska resultatet jmf med budget, bemanningsläget inklusive inhyrd personal och invånarnas behovsläge av vård. Vid återredovisning följer nämnden upp att åtgärderna i handlingsplanen planperioden effektueras.

4 Konsekvenser och riskbedömning

Under framtagandet av verksamhetsplanen har tänkbara risker och konsekvenser utifrån mål, indikatorer och ekonomisk ram identifierats. Exempel på riskområden som lyfts och beaktats i processen:

- Region Västernorrland har utmaningar med en åldrande befolkning. Samtidigt har hälso- och sjukvården svårt att bemanna sina verksamheter, vilket påverkar samtliga perspektiv och målområden.
- Kompetensförsörjning, behov av kompetensväxling och ny kompetens. Fokus främst inom Region Västernorrlands verksamheter, dock tangeras även behovet av strategisk kompetensförsörjning i länet och nya arbetssätt med omställningen till Nära Vård.
- Risk att behovet av digital tillgänglighet i vården försenas eller inte avspeglar det verkliga vårdbehovet hos befolkningen - risk för ojämlikhet i fråga om befolkningens möjligheter att få kontakt med regionen, och/eller nyttja regionens utbud och tjänster.
- Identifierade utvecklingsområden behöver samordnas och resurssättas, i relation till grunduppdrag. Målkonflikter måste löpande hanteras i relation till nationella uppdrag och förutsättningar. Riskerna identifieras främst till utvecklings-/genomförandeförmågan i organisationen samt risker för kompetenstapp. Takten på genomförande av beslut, kommer att inverka ytterligare på risk- och konsekvensbedömningen.
- Inflationen, med särskilda risker kopplade till stigande energipriser (fastigheter och transport) samt livsmedel bidrar till en ovisshet samt därtill påverkan på offentlig sektors/regionens lönebildning. Utöver detta kommer de skärpta kraven på dygnsvila som påverkar dygnet-runt verksamhet i hela landet.
- Risk att organisationen inte genomför eller inte har den uthållighet som krävs, för den kulturförflyttning som en mer tillitsbaserad styrning förutsätter, uteblivna effekter.
- Ett uthålligt och långsiktigt arbete behöver bidra till en omställningsförmåga över tid. Risker finns med ett kortsiktigt arbete för en ekonomi i balans. I relation till regionfullmäktiges beslut om ekonomiska förutsättningar för planperioden så kan nämndens plan behöva uppdateras.
- De samhällsutmaningar som länet står inför är komplexa och ingen enskild aktör har möjlighet att lösa dem. Detta kräver samverkan, långsiktighet och strategisk planering hos aktörer på olika nivåer med förmåga att samordna, bidra med kunskap och göra prioriteringar på kort och lång sikt. Hur hälso- och sjukvården skapar förutsättningar för detta behöver utkristaliseras under inledande planperiod.

Hälso- och sjukvårdens områden upprättar riskanalyser utifrån sina specifika identifierade områden i relation till sin verksamhetsplan. Prioriteringar är ett faktum för kommande period.

Övergripande riskområden därutöver, kopplade till länets utveckling, består exempelvis om demografiska utmaningar, eventuella förändrade förutsättningar för regional tillväxt, folkhälsoläget i länet samt hållbarhets- och klimatfrågorna.